

Ve jménu otce i syna – Mozartovy sady

Anna Fidlerová, Karlovy Vary

Nebyla to dobrá zpráva, která se po Karlových Varech rozléla hned začátkem roku 2014. Vandalové si tentokrát vybrali pro své řádění Mozartův park, známý také pod jménem Ondřejský hřbitov. Nejhuře dopadl pomník nesoucí slavné jméno Wolfgang Amadeus Mozart. Byl nalezen vyvrácený, zčásti rozbitý a popraskaný. Povolený a v půli přeražený byl i nedaleký pískovcový náhrobek Friedricha Goebela z první poloviny 19. století.

Historie nám říká, že původní městský hřbitov v Karlových Varech se nacházel kolem farního kostela sv. Maří Magdaleny, odkud byl v roce 1784 přeložen ke kostelíku sv. Ondřeje na severovýchodním okraji města. Tady se pohřbívalo až do roku 1864, kdy byl založen nový hřbitov ve čtvrti Drahovice. V roce 1911 byla nekropole u kostela sv. Ondřeje zrušena.

Zůstal zde ovšem travnatý městský park se vzrostlými stromy a keři, svědek časů, kdy slavný karlovarský umělecký zahradník Jan Hahmann a z Mariánských Lázní povoláný Václav Skalník měli za povinnost pečovat nejen o parkovou úpravu na levém břehu řeky Teplé, ale i o současně a plánované lesní partie na východních svazích.

Neboť dostatek zeleně, to byl přísný požadavek i v místech této vyhlídky, otevřené do stále malebnějšího lázeňského údolí.

Právě tento prostor byl vybrán a upraven jako Mozartův park, v němž zůstaly některé empírové a biedermeierovské kamenné náhrobky z 18. a 19. století. A vzhledem k tomu, že původní hřbitov byl založen jako katolický a určen k pochovávatel zejména cizinců, kteří v Karlových Varech zemřeli, našel zde místo svého odpočinku i mladší syn Wolfganga Amadea Mozarta, Franz Xaver. V Karlových Varech se objevil dvakrát. Poprvé to bylo v roce 1835, kdy přijel jako učitel hudby a vychovatel ve službách hraběnky Josephiny Cavalcabo. O devět let později sem zavítal v doprovodu své mecenášky podruhé, tentokrát ale jako nemocný člověk, hledající u horkých pramenů uzdravení. I když se tu opět setkával s vybranou společností, jejímž členem byl i hudební skladatel a dirigent Josef Labický, lázeňskou pohodu si neužil. Karlovarská léčba neměla očekávané výsledky a mladý Mozart v červenci roku 1844 podlehl zákeřné rakovině jater.

Traduje se, že zdrcená hraběnka se postarala o jeho pohřeb a na náhrobek dala uvést jméno

- Náhrobek Franze Xavera Mozarta, mladšího syna Wolfganga Amadea Mozarta. Nynější návštěvníci Mozartových sadů zpravidla nepochopí, proč na tomto náhrobku je jméno slavného skladatele – jeho hudebně nadaného syna uváděla matka jménem zesnulého Wolfganga Amadea. Obě fotografie Stanislav Wieser.

jeho slavného otce. Chtěla tím udělat radost jeho matce, která pro svého nadaného syna otcovo jméno používala.

Příliš klidu však osud Xaverovým ostatkům nedopřál. V roce 1956 byly exhumovány a i s náhrobkem přeneseny na Drahovický hřbitov, odkud byly na původní místo v roce 1995 opět vráceny. Těžkou ránu kovovému náhrobku pak zasadil vandal, který jej sice poškodil, ale do sběrný kovů už nedonesl. Pečlivé ruce restaurátora Jindřicha Kovářika z Mariánské Týnice mu vrátily původní tvar, obdařily jej vhodnější barvou a pozlatily ozdoby i nápisy. Jak uvedl, vzácnou památku už kdosi v minulosti neodborně opravoval, takže muselo být odstraněno sedm nánosů barev.

Za zvuků karlovarských fanfár a přítomnosti četných návštěvníků se náhrobek Mozartova syna dne 24. září znovu zaskvěl v krásné přírodě parku, kde mu dělají společnost další původní kamenné náhrobky významných osobností. Nejsou už položeny na původních místech, kde by kryly kosterní pozůstatky, ale malebně rozloženy do půlkruhu ve svažitém travnatém terénu parku.

Je mezi nimi mimo jiné náhrobek ctitele a mecenáše Karlových Varů Josepha von Bolze, Franze Bechera, berlínského architekta Fridricha Gillyho, karlovarského knihtiskaře a nakladatele Franze Franiecka, lázeňského lékaře Davida Bechera, slavného lékaře Jeana de Carro. Celkový obraz doplňují dvě postavy truchlících žen, připisované pražskému sochaři Václavu Prachnerovi.

Lze jen litovat, že jedna z nich už během let přišla o hlavu. V čele všech znovu tedy kraluje obnovený důstojný památník, vyjadřující úctu velkému otci, ale i jeho nešťastnému synovi. Neboť, jak čteme v pozlaceném nápisu, „syn velkého Mozarta byl podobný otcově osobnosti a jeho ušlechtilé myslí“. ■

KRÁTKÉ ZPRÁVY

■ **Po přípravách v předchozích letech** byla v září 2014 prohlášena část území Bečovska za krajinnou památkovou zónu. Stalo se tak opatřením Ministerstva kultury ČR. Předmětem ochrany je kulturní krajina v historickém utváření terénu a staveb včetně dosavadních objektů chráněných jako nemovité kulturní památky. Cílem je ochránit území před zásahy, které by mohly negativně změnit charakteristický výraz sídla, architektonické soubory i jednotlivé památkové objekty ve vzhledu na krajině prostředí. Dochází k legislativnímu posílení ochrany krajiny v jednom z krajinářsky nejceněnějších území CHKO Slavkovský les.